

argo

Marek Technik

VAROVÁNÍ

UAV

Marek Technik
Argo

VAROVÁNÍ

*Kniha vychází s finanční podporou
Ministerstva kultury České republiky.*

© Argo, 2022

© Marek Technik, 2022

Cover art © Pavel Růt, 2022

ISBN 978-80-257-3819-1 (váz.)

ISBN 978-80-257-3959-4 (e-kniha)

Lenoře

„Pro současného Západoevropana, a to i když je zdravý, představuje pomýšlení na smrt jakousi *zvukovou kulisu*, která mu zaplní mozek, jakmile ustoupí plány a touhy. S přibývajícím věkem je přítomnost této kulisy stále zřetelnější; mohli bychom ji přirovnat k tupému hukotu, čas od času doprovázenému zaskřípěním. V jiných dobách tvořilo zvukovou kulisu očekávání Božího království; dnes ji tvoří očekávání smrti. Tak už to je.“

Michel Houellebecq: *Elementární částice*

- Tedy jakmile ďábla poznáte, hned od vás odejde?
- *Ano, hned, ale vynadá mi, než mě opustí.*
- Co například říká?
- *Nadávky jako „bitch“ a podobná slova. Ale to bylo hlavně minulý rok.*

z rozhovoru s Vassulou Rydén
v Průmyslovém paláci v Praze 30. října 2001

Struktura:

13	Část první: KOFEIN
15	Červenec: Letní bouřka
29	Srpen: Černá dodávka
42	Září: Kdo jsou ti druzí v pekle?
85	Část druhá: METHYLFENIDÁT
87	Říjen: Lentilky
106	Listopad: Kdo jsou ti druzí v nebi?
120	Prosinec: Porno
179	Leden: Glissando
195	Únor: Nádobí
218	Březen: Akolyta
229	Duben: Death & Rebirth
237	Část třetí: ALKOHOL
239	Květen: Výlety na kole
260	Červen: Palác paměti
273	Červenec: Krásná paní
289	Srpen: Krakatice
309	Září: Zahradní slavnost
332	Říjen: Maelström
338	Listopad: Pavor Nocturnus

377 Část čtvrtá: — — —

- 379** **Prosinec: Polnice**
- 381** **Leden: Mlčení**
- 384** **Únor: Ohněm, dýmem a sírou**
- 386** **Březen: Jezdci**
- 388** **Duben: Jitřní hvězda**
- 390** **Květen: Abaddon**
- 393** **Červen: Pelyněk**

- 397** **Poznámka autora**
- 399** **Poděkování**

Část první:

Kofein

Červenec: Letní bouřka

„Bylo to někdy jakoby na podzim. Jela jsem uklidit na chalupu, připravít ji na zimu, pozavírat okenice a tak. Všude kolem pořád ještě vysoká tráva, v ní kopřivy až k pasu, jenom úzká vyježděná cesta z toho prudkého kopce podél domu až k potoku dole. Sedím v naší škodovce, na neutrálním krokem sjíždím dolů a přibrzďuju, abych nezajela někam, kam nechci. No a za zatáčkou, když jsem se pomalu vynořila zpoza rohu jižní strany domu, jsem ho uviděla. Stál úplně dole uprostřed cesty. Všechno se v tu chvíli zpomalilo, čas se tak jako natáhl, ale zároveň běžel až moc rychle. Byla jsem úplně strnulá. Nešlo dupnout na brzdu, mohla jsem jenom přidržovat volant a nevychýlit se nikam mimo, i když stejně nebylo kam – ta cesta byla jak koryto, který tě nepustí mimo směr – až k němu dolů, pořád stejnou rychlostí, skoro krokem. Působil celý jakoby zúženě a staženě. Kůže mu napínala obličej a vlasy mu nad čelem trčely trochu jako štětiny. Jak se říká, že mrtvolám ještě nějakou dobu po smrti rostou vlasy, vousy a nehty, tak to není pravda – ve skutečnosti je to ztrátou tekutin. Kůže se jim stáhne a vysušené tělo se trochu scvrkne, takže nehty a vlasy o něco vystoupí. A přesně tak vypadal – jako kdyby už pár týdnů ležel v rakvi. Jen na sobě neměl ten černý oblek, ale takový ten modrý svetr, co jsi mu koupila tehdy k Vánocům, jak ho normálně furt nosil. Nic neříkal, prostě jenom čekal, až se k němu přiblížím. Mrtvolám se zatlačují víčka, protože je divný se dívat někomu do očí, kterými už nic nevidí. Tohle poznáš, stejně jako to poznáš u nevidomého, že má takový ten prázdný pohled. Tady je to ještě divnější, protože víš, že za tím prázdným pohledem už vůbec nic není, je to nanejvýš jen připomínka zrakové funkce. Mrtví, když chceš, aby vypadali děsivě, se vždycky kreslí s vyjeveným pohledem – kruhy pod vykulenými očima v bledé tváři. No a přesně takový výraz měl – bylo to jak z nějaké hororové expresionistické karikatury. Jenže v tom mrtvém pohledu byl

život – bylo za ním vědomí. Ale ne normální vědomí živého člověka, ale mrtvé vědomí, které ale vnímá a sleduje tě tím propadlým zrakem. Což je samozřejmě nesmysl, ale v tu chvíli mi to tak přišlo. Navíc se pohnul – vztyčil ke mně ruku. Rozbušilo se mi srdce a začala jsem hyperventilovat, protože mozek evidentně nemohl přijmout ten rozpor: věděla jsem, že je po smrti, a přitom není. Jeho ruka ke mně směřovala jakoby v pozdravu, ale když jsem uvězněná v autě dojela až k němu, pronikl zepředu skrz čelní sklo jako duch a tou rukou se mi zanořil přímo někam do hrudi a něco tam zmáčkl.“

Matka Karolíny Mapalové sedí v křesle a poslouchá s vážným výrazem, zahleděná kamsi pod stůl, kde ji nic neruší a kde může rozvinout projekční plátno svých představ a myšlenek. Dvěma nataženými prsty si podpírá bradu v mírném náklonu na stranu zatížené končetiny. Otevřeným oknem do obývacího, kde obě ženy sedí, vane už docela zahřátý odpolední vzduch a mísí zahradní vůni tamarisku, magnolie a posečené trávy s lehkou zatuchlinou třicet let starého nábytku.

„Dáš si ten čaj? Ta voda už se asi uvařila. Zapomněly jsme si to zalít,“ hlesne matka. Karolína Mapalová ji sleduje v očekávání nějaké zaujatější reakce. Je vlastně ráda, že se může matce se svými můrami svěřit. Zároveň nečeká, že jejich vzájemné porozumění a souznění bude kdovíjak hluboké a že jí tohle posezení v něčem pomůže. Taky by si to mohla nechat pro sebe. Nebo pro psychologa, kdyby ovšem k některému měla důvěru. Jenže je zvědavá, jak matka zareaguje – zda se ukáže, že ji zná opravdu dobře, nebo ji ještě něčím překvapí. Myslí si, že má matku ráda. Ale jejich komunikace je v posledních letech kombinací touhy se svěřit a jakéhosi kognitivně-behaviorálního experimentu s tím, že experiment získává stále větší převahu. Alespoň podle Karolíny.

„Oblečení, co dostal od tebe, nosil taky. Já si nepamatuju, že by nosil pořád jen ten modrý svetr. To jako jestli máš pocit, že nosil jenom

ten svetr ode mě, tak to je blbost. Vždyť věci, co Honza dostal od tebe, měl taky rád.“

„Hm. Jdu zalít ten čaj. Jaký chceš?“

Karolína vstane, ale její matka, dvaasedmdesátiletá vdova Jarmila Kohoutová jí neodpovídá, protože je myšlenkami jinde. Její manžel Ludvík Kohout, jaderný inženýr a cukrovkář, je už patnáct let po smrti. I když to nikdo neřekl nahlas, alespoň tedy ne od jeho pohřbu, panuje mezi matkou a jejími třemi dcerami všeobecná shoda, že jde o situaci, která je pro všechny lepší. Nebo přinejmenším jednodušší. Koneckonců, pomyslí si Karolína, aby zahнала automatickou výčitku, která následuje tento druh úvah, otec by s nimi byl pravděpodobně alespoň v tomto směru zajedno. Jeho existence ke konci dovršila proměnu, k níž celým životem směřoval – ke stavu totalitářského vládce rodinného klanu, jehož vnitřní bezúčelnost otravuje jeho samotného i všechny kolem něj. Po infarktu a nástupu k předčasnému důchodu si jednoduše nedokázal najít absolutně žádný smysl života. Jen tak posedával a poslouchal audiokazety s namluvenými knihami, případně přepínal programy a vybuchoval vztekem nad nesmyslností a infantilitou televizních reklam. Jediný důvod, proč lpěl na životě, byl ten, že coby navzdory všemu poměrně oddaný katolík se nemohl svého osudu jen tak vzdát. Jelikož nikdo neví, jaké s ním má Pánbůh ještě plány. Jeho psychologické návyky ohledně toho, že coby tradičně pomazaná hlava rodiny musí vykonávat patřičně tvrdou vládu pravidel a výchovných požadavků nad manželkou, dětmi i nad sebou samým, mu však zůstaly, jako nějaké reparační lešení nesmyslně obestavěné kolem ruin místního kostela, který už nikdo nikdy nezrekonstruuje.

Karolína zavrtí hlavou ve snaze nemyslet na relativně vzdálenou minulost a soustředit se místo toho na minulost nedávnou. Vstane z vínové červeného ušáku, který v jejím dětství představoval neuvěřitelně proměnlivý nástroj na hraní, a který jí proto vždycky už od pohledu přivodí drobné záchvěvy vzrušení v připomínce nekonečné rozmanitosti